

2014

2/01 Нови екодиректори в седем без седем преди Коледа

Очаквано ДПС кадри доминират сред обявените без много шум в навечерието на празниците ръководители на паркове и регионални екоинспекции

Петък, 20 декември. Последният работен ден преди коледните празници. В седем без седем минути вечерта. Тогава безспорно е най-подходящият момент за обявяване на важни назначения в държавната администрация. Особено ако те са повече от спорни. По този класически начин в раздел "Работа при нас" екоминистерството представи имената на новите директори на трите национални парка "Пирин", "Рила" и "Централен Балкан", на четирите басейнови дирекции и на регионалните екоинспекции.

Конкурсът тече от няколко месеца, след като през лятото министър Искра Михайлова обезглави всички подопечни й структури и назначи временно и.д. директори. Новите имена обаче са всичко друго, но не и изненадващи, като голяма част от временните директори ще запазят постовете си. Присъствието на политически фигури (основно от актива на ДПС) също е изобилно, което поставя под въпрос доколко търсенето на експертност при избора на тези иначе важни позиции е била приоритет.

Парковете

Директор на Национален парк "Централен Балкан" става Христо Башев. Трети в листите за депутат от габровския избирателен район на последните парламентарни избори от редиците на ДПС. През пролетта на 2012 г. той става председател на общинската организация на ДПС. От 2003 г. до 2007 г. Башев е общински съветник в Габрово от квотата на БСП. Иначе е магистър по стопанско управление и бакалавър по психология, завършил е и политически мениджмънт в Академията за социална политика - София. Той заменя Антон Станчев, уволнен през лятото, който е дългогодишен служител на парка, магистър по биология със специализация за еколог.

Росен Баненски пък става директор на парк "Пирин". Той е брат на зам.-кмета на Банско Стойчо Баненски. За поста директор на Национален парк "Рила" няма класирани кандидати.

Регионалните екоинспекции

Очаквано директор в регионалната екоинспекция в Пловдив остава назначеният за временно и.д. директор Тамер Бейсимов - бившият главен секретар на МОСВ по време на министър Джевдет Чакъров. Русенската регионална екоинспекция ще се ръководи от Дауд Ибрям (отново временно и.д.), който е областен лидер на ДПС. Управлявал е дирекцията и по време на тройната коалиция, като в миналото според публикации в медиите е бил сътрудник на ДС.

Във Варна директор става Ерджан Ебатин, областният председател на ДПС. Името му се спрягаше за поста още през лятото при назначаването на временно изпълняващите, като това предизвика остри реакции на недоволство. РИОСВ - Велико Търново, ще се ръководи от Елин Андреев, бивш депутат на ДПС, преди да стане народен представител е председател на общинския съвет в Девин.

В Плевен директор става Радослав Илиевски. Той е бивш депутат от редиците на БСП, бивш член на комисията по транспорт и съобщения. В РИОСВ – Монтана, директор става Любомир Иванов. Той идва от редиците на "Синята коалиция". В София директор остава Ирена Петкова, която също е от списъка с временните назначения от лятото. Преди РИОСВ – София, тя работи в областната управа на София–област.

В Благоевградската регионална екоинспекция директор за постоянно става също временното назначение Татяна Дукова. Неизненадващо в РИОСВ – Хасково, директор остава несменяемият от години Димитър Илиев. Изненада има в РИОСВ – Бургас. Там временното назначение Добрин Стоилова отстъпва на Антоний Иванов. Около името на Стоилова имаше редица спекулации чие назначение е тя. За Иванов се знае, че идва от частния бизнес, като на 19 декември 2013 г. той е продал дяловете си в "Хидрогеотехника" и "Геотест консулт".

Капитал

07/01 Депото за отпадъци в Благоевград ще се финансира от държавния бюджет

Предстои да бъде насрочено обществено обсъждане за проекта

Екоминистерството е дало зелена светлина за изграждането на депо за твърди битови отпадъци в община Благоевград, съобщават от общината.

В писмо от Министерството на околната среда и водите, изпратено в началото на годината до благоевградския кмет, се посочва, че оценката на доклада за въздействие върху околната среда е положителна.

От писмото, подписано от министър Искра Михайлова, става ясно, че предложените от общината техники, предвидени за изграждането на депото, също са получили одобрение и могат да бъдат прилагани. Така се удостоверява, че заложените технически методи в бъдещата работа по проекта отговарят на всички стандарти и норми за опазване на околната среда. По този начин се дава зелена светлина за изпълнението на проекта и продължаването на заложените в закона процедури.

Припомняме, че преди години се подготвяше голям проект с еврофинансиране по оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 за регионално депо в Кочериново, където 11 общини,

включително Кюстендил, трябваше да изхвърлят отпадъците си. След това стана ясно, че този проект е икономически неизгоден заради големите разстояния.

Сегашният проект е по-малък и включва общините Симитли, Бобошево, Рила и Кочериново, каза Калинка Спасова, главен еколог в общината.

Тя припомни, че по новата програма „Околна среда“ 2014-2020 не е възможно да се финансират регионални депа. Затова изграждането на клетката ще стане с пари от държавния бюджет чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). От оперативната програма обаче може да бъде финансирано изграждането на съоръжение за предварително третиране на отпадъците, допълва Спасова.

Тя каза още, че скоро ще бъдат определени дати за обществените обсъждания в региона.

Изграждането на регионалната система за управление на отпадъците ще предотврати налагането на санкции от Европейския съюз и последващото ги неминуемо увеличение на таксата за битови отпадъци. Изчисленията на специалистите показват, че отчисленията догодина биха достигнали до 44 лева за тон отпадъци, ако общините не изпълнят европейските изисквания, отбелязват от общината.

По информация на местната власт до ноември 2011 г. не са направени никакви постъпки от страна на община Благоевград за изграждане на депото. Така от 4 години благоевградчани плащат отчисления за всеки тон отпадъци годишно, които в момента възлизат на 34 лева за всеки тон. При положение, че общината обработва около 35 000 тона смет на година, сумата за отчисления надхвърля 800 000 лева. Такса смет обаче не е повишавана за сметка на общинския бюджет.

При реализацията на проекта тези финансови тежести ще отпаднат, се посочва в съобщението.

По статията работи: Надежда Бочева Investor.bg

07/01 Подготвят се промени в Закона за управление на отпадъците

Представители на бизнеса спорят дали пунктовете са събиране на хартия и пластмаса да останат в населените места

Подготвят се промени в Закона за управление на отпадъците – това съобщи за Investor.bg от Българската асоциация по рециклиране (БАР). Фирмите в бизнеса с метални отпадъци искат промени в закона още от приемането му с мотивите, че затегнатият режим за площадките за скрап ощетява сектора. Промените бяха приети обаче, за да се ограничат **кражбите на метални елементи** от инфраструктурата.

След като стана министър на околната среда, Искра Михайлова обеща, че ще има дискусии за **преразглеждането на закона**.

Тези дискусии са започнали, заяви Владимир Димитров от БАР. Екоминистерството вече е организирано няколко срещи с представители на бизнеса.

От БАР не одобряват една от предложените промени в Закона за управление на отпадъците – идеята площадките за пластмаса и хартия да бъдат разположени в промишлените райони на градовете с мотив, че по този начин ще намалее кражбите на отпадъци от цветните контейнери.

Сега пунктовете за метални отпадъци са изнесени в промишлените райони и според асоциацията това е една от причините те да намалее от 2 300 през 2012 г. на 900. Асоциацията изчислява, че това е „под санитарния минимум от 1200, необходими България да бъде чиста и да изпълнява целите на оползотворяване на отпадъците“.

Така пунктовете за пластмаса, хартия и стъкло към момента са в жилищните зони.

Предложенията за промени на закона, дадени от представители на бизнеса, вече са публикувани на сайта на МОСВ.

Сред промените има предложение на КРИБ – **да се забрани изкупуването на отпадъци от опаковки от физически лица**. Мотивите – клошарите събират опаковките от цветните контейнери и щетите, които понасят организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки, са значителни.

„Както е известно, всички разходи, свързани с разполагането и обслужването на съдовете за разделно събиране, са за тяхна сметка. Организациите по оползотворяване финансират тази си дейност с приходите от продажбата на наличните в контейнерите опаковки и от събраните вноски от членовете си. Тъй като в контейнерите почти не остават хартия, картон и пластмаса, а само битови отпадъци, организациите по оползотворяване не реализират никакви приходи от тази дейност. Поради това намираме за наложително вземането на сериозни мерки тази незаконна дейност да бъде преустановена. Единствената мярка, което смятаме, че ще постигне тази цел е забраната за изкупуване на отпадъци от опаковки от физически лица“, предлага работодателската организация.

От друга страна, заради промени в цените, хората, които се занимават със събиране и предаване на отпадъци през последната година, са се пренасочили от металите към събирането на хартия и пластмаса. „За 1 кг желязо преди година се плащаха 50 ст., а сега - 30 – 35 ст. Логично, отпадъкът, който е по-скъп, ще привлече по-голямо внимание“, допълва Владимир Димитров.

Според БАР заради намалелия брой площадки и поради пренасочването на събирачите на отпадъци към хартията и пластмасата, доставките на метален скрап са намалели с 30-40% през втората половина на 2013 г.

Площадките и малките пунктове за хартия, пластмаса и стъкло в селата, малките и големите градове, в момента са над 1 000. 150 хиляди души в страната намират препитание в предаването на отпадъци. Инвестицията в една малка площадка за предаване на хартия и пластмаса е около 20 000 лв, за средна – около 100 000 лв., защото на нея има преси и контейнери за обработване на

отпадъците, и камиони за транспорт. Инвестициите в големите площадки за отпадъци достигат около 2 млн. лева. В съдовете за разделно събиране попадат общо около 20% от отпадъците от домакинства и фирми, твърдят още от асоциацията по рециклиране.

По статията работиха: автор Надежда Бочева, редактор Евгения Европейска Investor.bg

07/01 София може да има зелен град

Столичната община набира идеи за изграждане на екоселище

Екоселище от сгради с почти нулева консумация на енергия и с възможност за изграждане на къщи от типа "направи си сам" върху терен от 93 декара. Това е международният проект, в който Столичната община участва, а общинската управа вече даде началото на архитектурен конкурс и до края на февруари трябва да бъде избрана бъдеща концепция на селището.

Конкурсът е част от двегодишния проект MILD HOME, финансиран от оперативна програма за транснационално сътрудничество "Югоизточна Европа 2007 - 2013", изпълняван в консорциум от партньори от седем държави (Италия, Австрия, България, Румъния, Гърция, Сърбия и Унгария). Всяка страна трябва да разработи подобен модел, като използва единствено екологични строителни материали, добити в непосредствена близост до имота, и възобновяеми източници на енергия. Печелившите проекти на всяка държава ще бъдат представени на обща изложба на всички партньори през март. Четири от разработките ще бъдат доразвити, а поне две от тях - впоследствие и реализирани.

Архитектурни конкурси по проекта стартираха още през миналата година в Италия, Сърбия и Румъния.

Зеленият град

Избраната територия за София е на два километра от околоръстния път, разположена до село Мрамор в район "Връбница". Основната функция на екоселището е жилищна, но ще бъдат предвидени места за работа, отдих, спорт и сгради с различен режим на ползване.

Според конкурсните условия в селището ще бъдат изградени сгради от три типа - половината ще са жилищни кълстери, 20% от къщите ще бъдат предназначени за отдаване под наем, а 30% - собственост на частни лица. Осигуряването на енергия за потреблението в сградите ще бъде в максимална степен от ВЕИ. За достъп до малкия град освен съществуващите транспортни връзки ще бъдат изградени и нови, а основното движение в селището трябва да бъде с велосипеди и пеша. Автомобилният транспорт ще бъде ограничен до електромобили.

Предвижда се изграждане и на здравен център, аптека, търговски обекти и магазини, включително места за забавление, култура, спорт и отдих. Важно условие е за всички съществуващи обекти да бъдат използвани екологични материали с възможност за рециклиране и

повторно ползване. Ще бъдат изградени и фотоволтаична система, соларни колектори за топла вода и мрежа за пречистване и събиране на дъждовни води.

Избор на проектант

Приоритет в заданието към проектантите е екологията, а на следващо място - природосъобразното строителство. Право на участие в конкурса имат инженери, дизайнери, архитекти и студенти в тези специалности, както и юридически лица, развиващи дейност в сферата. Крайният срок за подаване на предложения е до 21 февруари, като резултатите ще бъдат обявени седмица по-късно - на 28 февруари. След избора на проект ще се търсят бизнес партньори за реализацията му.

Авторът на печелившия проект ще сключи тримесечен договор за 12 хил. лв. със Столичната община за подробна разработка на предложението от него модел. Наградите за класираните на второ и трето място проектантите са публикации в медии и участия в местни срещи, като вторият проект ще представи предложението си и на технологичния панаир "Кострума" в Будапеща. Според условията на конкурса и трите модела стават собственост на Столичната община и с техните автори ще бъде сключен договор за предоставяне на авторски права за срок от 10 години, считано от датата на оповестяване на резултатите от класирането.

Капитал

07/01 Зам.-министър Чавдар Георгиев: Не е необходимо директорите да са екоспециалисти

"Не е необходимо директорите на административни структури да са специалисти по екология и опазване на околната среда. Ролята на един директор на регионална инспекция по околната среда и водите е да бъде ръководител на административната структура и да следи нейната работа." Това мнение изрази заместник-министърът по екологията Чавдар Георгиев пред БНР по повод новоназначените директори на националните паркове, на четирите басейнови дирекции и на регионалните екоинспекции, чиито имена бяха огласени от Министерството на околната среда и водите в последния работен ден преди коледните празници - петък, 20 декември, минути след седем часа вечерта.

Огласяването им в последния възможен момент Георгиев обясни с това, че е имало малко забавяне в комисията за одобрението на кандидатурите, чийто председател е той. "Бързахме да стане преди новата година, за да стартира пълноценно работата на съответните служби", каза той. Конкурсът беше обявен още през септември, след като министър Искра Михайлова отстрани всички шефовете на подопечните й структури и назначи и.д. директори. Голяма част от временните директори ще запазят постовете си.

Зам.-министърът заяви още, че не знае да е имало оказан политически натиск за назначенията.

Според него на новите директори трябва да се даде срок от два-три месеца, за да навлязат в детайлите. По думите му квотен принцип в избора също е нямало. "Ако прегледате назначенията, ще видите, че те са от други политически партии", посочи още той като аргумент, че назначенията не са политически.

От своя страна Тома Белев от "Зелени балкани" подчерта, че ръководителите на териториалните звена на министерството трябва да бъдат професионалисти и това трябва да бъде базов принцип на работа. "В България се обучават специалисти по екология над 35 години вече, и то в над 10 университета, но за съжаление сред назначените директори няма нито един такъв специалист. Много уважавам философите, икономистите, психолозите, но за да си директор в подобна структура, трябва да си професионалист в съответната област, важно е те да имат познанията", каза още Белев с уточнението, че материята, с която ще се занимават, е много сложна и директорите трябва да правят преценки и разграничения между това, което им предлагат експертите. За пример той даде случаите с дюни: един професионалист може да се ориентира и да прецени къде има и къде няма дюни.

Белев прогнозира, че за пореден път ще се случи това, което се случва през последните години – следващото ново управление ще се оправдава с непрофесионализма на назначените от предходния кабинет. "Сега никой от тези директори никога не е работил в тази област. Ще им трябва не два-три месеца, а две-три години, за да се ориентират, и точно тогава ще дойде времето за другото управление, което отново ще обяви, че не се справят, и ще ги уволни, както направи и последният министър Искра Михайлова с подобен мотив."

По думите му няма лошо партийни членове да стават ръководители, но е важно да са и професионалисти. Проблемът е, когато партийността се превръща в партизанщина, което значи да слагаш свои хора, които не са успели да се реализират другаде. "Сред тези, които в момента са избрани, има бивши депутати и партийни функционери, които не са успели по друг начин", подчерта природозащитникът.

Новият директор на РИОСВ – Бургас, Антони Иванов се ангажира пред БНР, че ще бъде безкомпромисен за спазването на всички ограничения и забрани и няма да прави изключения за никого. "Ще се съобразяваме с всички граници и условия на защитените зони, и по-специално с дюните. Ако се констатират нарушения, най-вече за дюни, ще се забранява вероятно строителството на този етап."

За да обясни условността в изказването на новия директор в Бургас, Георгиев разясни, че не всички дюни са добре картирани в момента – въпрос на кадастралните и териториалните планове, и това води до условност в намеренията за бъдещото строителство в тези райони. "Територии, които нямат характер на дюни, понякога са означени като такива. Прави се проверка в тези случаи, променя се съответното предназначение и се разрешава строителството", каза зам.-министърът.

От Дневник

09/01 Програма "Околна среда" вече е с нов директор

Новият ръководител на оперативна програма "Околна среда" е Спиридон Александров като заповедта за назначаването му е в сила от 2 януари 2014 г., съобщи пред "Дневник" от пресцентъра на Министерството на околната среда и водите. Той поема овакантия пост, след като досегашният началник на европрограмата Малина Крумова депозира оставката си за началото на тази година с дата 1 януари.

Досега Александров оглавяваше отдел "Мониторинг и докладване" в дирекция "Кохезионна политика за околна среда", която е управляващ орган по европрограмата. И до момента в сайта на МОСВ той все още се води началник на този отдел.

Сред основните мотиви за напускането на Крумова, които посочва в писмо до екоминистъра, е твърдението, че управляващите органи на европрограмите са изолирани от процеса на взимане на решения, като "на тях им се спускат нареждания", както и това, че тя и управляващият орган на програмата са били подложени на линч "от парламентарната и медийната трибуна".

Кадровите смени се случват, след като в края на миналата година Европейската комисия замрази плащанията по тази програма заради "системни грешки при реализирането на обществените поръчки от страна на регионалните власти". В тази връзка министърът на екологията Искра Михайлова започна мащабна проверка на всички обществени поръчки по програмата за периода 2010-2013 г. Става дума за над 300 обществени поръчки на стойност над 50 хил. лв. Според най-оптимистичните прогнози на ековедомството ревизията ще приключи в края на февруари и през март – ако Брюксел одобри предприетите мерки, може отново да пусне заложените средства.

Договорените средства по ОПОС са 5.668 млрд. лв. (или 161%), а изплатените - 1.496 млрд. лв. (42,48%), пише в справка на министерството по напредъка в оперативната програма.

От Дневник

10/01 Специален статут за директори на структури в екоминистерството искат природозащитници

Специален статут, сходен със статута на държавен служител, да имат директорите на структурите на Министерството на околната среда и водите. Това предложение за промяна в правната рамка лансират от коалиция "За да остане природа в България" в информация до медиите. Според природозащитниците това ще позволи на тези длъжности да се изграждат професионалисти, защото така те ще имат сигурност, че могат да управляват без заплахата от политически натиск и репресии, и на практика ще гарантира по-добро и устойчиво управление на националното ни богатство.

Повод за предложението на екокоалицията са изненадващите новоназначения на директори на национални паркове и регионални звена на екоминистерството, обявени в последния работен ден минути след седем часа точно преди коледните празници.

Според еколозите генерален проблем е, че директорите на националните паркове и РИОСВ се назначават по закона за администрацията и това позволява те да са чисто политически лица. Напълно законно е при всяко несъгласие на директорите с политическата линия те да бъдат освободени без предупреждение. За пример коалицията дава случаят с Васил Петров, бивш директор на Национален парк "Рила". Той беше уволнен през 2007 г., тъй като отстояваше позицията, че планът за управление на Национален парк "Рила" не позволява изграждане на курорта "Супер Паничище".

Липсата на сигурност в изпълнението на професионалните задължения е сериозен проблем. Независимо кое правителство е на власт тази възможност е налице и промяна е необходима, мотивират искането си еколозите.

Сериозен проблем, който излиза на преден план в конкретния случай с новоназначенията, според коалицията е, че професионалният опит в областта на околната среда не е критерий при избора и не се изисква квалификация за тези ръководни длъжности в националните паркове и регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ). Управлението на околната среда, водите и защитените територии са комплексни области, които изискват познаване на специфично законодателство, опит в работа по природозащитни проекти, години обучение и практика в областта. Тези критерии следва да са определящи.

Вторият проблем е, че тези длъжности са политизирани по закон. От тях обаче зависи застрояването в защитените територии, включително с нови морски и ски курорти като планираните "Дестинация Рила" и "Супер Паничище" в Национален парк "Рила" и разширенията на ски зони Банско, Добринище и Кулиното в Национален парк "Пирин", алармират природозащитниците. Зависи и усвояването по европейски фондове на близо 100 милиона лева за трите национални парка и близо 25 милиона лева за РИОСВ за опазване на защитени територии.

"В България от 40 години в 13 университета се преподава екология и опазване на околната среда. Независимо от това в изискванията за управленските позиции в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) няма изискване нито за специализирана образователна квалификация, нито дори за трудов стаж в тази област. За директори се назначават психолози, икономисти, строителни инженери и други, без ден опит в прилагането на екологичното законодателство", разясняват още от коалицията.

Еколозите припомнят, че когато екоминистърът Искра Михайлова освободи всички предишни директори в края на лятото на 2013 г., тя се мотивира с "възбудени наказателни процедури в Европейската комисия вследствие на техни решения". "Това би било логично и разбираемо

действие, ако бяха сменени само тези директори и не бяха назначени други служители, които вече са създали наказателни процедури за България," заявяват природозащитниците и дават конкретни примери.

Като назначението на Тамер Бейсимов за директор на РИОСВ - Пловдив. През 2005 - 2009 г. той беше главен секретар на МОСВ. Като такъв е едно от отговорните лица за стартирането на шест наказателни процедури на Европейската комисия в областта на биологичното разнообразие, за масовото напускане по това време на качествени служители на МОСВ и за необосновани уволнения.

Във връзка с това, че ръководител на комисията, извършила избора на новоназначените директори, е зам.-министър Чавдар Георгиев, еколозите припомнят, че именно негово решение, пак като зам.-министър от 2008 г., за приемане на общия устройствен план на община Царево доведе до наказателна процедура срещу България, затворена с отмяна на решението от следващия министър на околната среда и водите - Нона Караджова.

Коалицията "За да остане природа в България" очаква екоминистърът Искра Михайлова да публикува концепциите на избраните директори, с които те кандидатстваха за тези позиции. Тя обеща това на последния обществен съвет, проведен в МОСВ.

От Дневник

13/01 20-те нови трамвая ще спестят на столичани над 5000 тона вредни емисии

Над 5 000 тона вредни емисии от въглероден диоксид годишно ще бъдат спестявани на столичани с пускането на общо двама нови модерни трамвайни мотриси в столицата. Това изчисление на експерти от Министерството на околната среда и водите съобщи екоминистърът Искра Михайлова по време на официална церемония, на която две от тези мотриси бяха пуснати в експлоатация от този понеделник. Останалата част от трамваите трябва да се включи активно в градския транспорт на София най-късно до 31 май тази година, уточни кметът Йорданка Фандъкова.

5000 тона спестени вредни емисии изглеждат реалистични, коментираха пред "Дневник" експерти от екологичната организация "За Земята", които са проверили съобщенията от МОСВ съкращения на емисии грубо на база човекопоток, тъй като не разполагат с изходните данни. От "За Земята" приветстват инвестициите на публични средства в качествен обществен транспорт. "Доволни сме, че държавната администрация разпознава ползите за обществото и климата от използване на повече трамваи. Смятаме, че инвестициите в трамвайната мрежа трябва да бъдат сериозен приоритет дори спрямо планове за развитие на метромрежата на София и други големи градове в България", заяви Генади Кондарев от организацията, като уточни, че трамваите представляват по-малка инвестиция в сравнение с много други алтернативи.

В същото време от "За Земята" са на мнение, че е крайно време плановете за устойчиво развитие на обществения транспорт да бъдат съчетани с мерки за намаляване

ръста на автомобилния трафик във всички големи градове на България и да има още по-категорична подкрепа за екологичните форми на транспорт.

Статистиката сочи, че автомобилния трафик в страната продължава да расте, а с него се затвърждава и водещото място на България по отношение на замърсеност с фини прахови частици и други особено вредни за човешкото здраве и климата емисии, алармират природозащитниците.

Модерните мотриси – достъпни и за хора с увреждания

Новите трамваи са произведени в Полша и като начало ще се движат по линията на трамвай №1. Те ще бъдат пуснати по линия №7, когато приключи рехабилитацията на трамвайната линия, а следващата седмица предстои цялостната рехабилитация на трамвайната линия по булевард "България" заедно с подлезите и озеленяването около тях, уточни Йорданка Фандъкова по време на церемонията.

Мотрисите са климатизирани и са нископодови, за да са достъпни за хора с увреждания. Проектът "Изпълнение на дейности за подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез закупуване и доставка на трамвайни мотриси" е финансиран по линия на оперативна програма "Околна среда" и с безвъзмездната финансова помощ от 66.3 млн. лева.

Цената на един такъв трамвай е 1 660 000 евро, или общо за двадесетте - 33 200 000 евро. Новите трамваи са с всички модерни системи, които могат да съществуват в този тип транспорт – освен климатизация и ниски подове те имат и система на съобщаване на спирките, видеонаблюдение за ватмана. Вече тече обучение на ватманите, защото системите са нови и служителите имат нужда да свикнат с технологиите. Това разясни столичният кмет Йорданка Фандъкова, след като се вози няколко спирки с първия подобен трамвай.

С церемонията в понеделник Столичната община отбеляза и 113-годишнината от първия трамвай в столицата, който тръгва по софийските улици на 1 януари 1901 г. в 10.30 ч. от гарата към площад "Славейков".

От Дневник

13/01 "Таймс Скуер" в Ню Йорк приема все повече пешеходци

Точно за Нова година приключи първият етап от реконструкцията на прочутия площад "Таймс скуер" в Ню Йорк, чиято цел е мястото да се превърне изцяло в пешеходна зона.

Началото на проекта е поставено още през 2009 г., а стойността му се оценява на 55 млн. долара.

Преобразяването на района обаче не може да се случи изведнъж, поради което приключването на първата фаза е повод за радост за нийоркчани и туристите в града.

Реконструкцията обхваща пространството от Бродуей и 7-о авеню между 42-ра и 47-а улица. Целта е мястото да се утвърди като огромна външна сцена за забавление, културни инициативи и различни градски мероприятия. Мястото вече има нова настилка, бетонни пейки и специални метални плочи на земята, чиято цел е да отразяват светлините на билбордовете по околните сгради и да създават специална атмосфера за преминаващите от там.

Проектът се изпълнява от фирмата Snohetta, чиито планове са цялостното преобразяване на площада да приключи до края на 2015 г. След края на реконструкцията пешеходното пространство ще се увеличи с нови 13 000 кв.м.

Този участък на Бродуей за пръв път е затворен за движение през 2009 г. като част от инициативата на бившия кмет на Ню Йорк Майкъл Блумбърг да предостави допълнително пространство за повече от 400 хиляди пешеходци, които преминават оттам всеки ден. Оттогава статистиката отчита намаляване на пътните инциденти в района с 33%, както и увеличение със 180% на търговските обекти.

Проектът за "Таймс скуер" е част от по-мощабен план на Ню Йорк за създаването на 59 нови площи, които се изграждат успоредно с разширяването на зелените площи.

От Дневник

14/01 Брюксел забранява найлоновите торбички от 2020 г

Най-опасните пластмаси и някои видове пластмасови торбички трябва да бъдат забранени от 2020 г. Това е част от стратегията на Европейския съюз за намаляване на пластмасовите отпадъци в околната среда, се казва в резолюция, гласувана и приета от Европейския парламент във вторник. Освен това ЕС трябва да въведе задължително рециклиране на пластмасовите отпадъци, добавиха депутатите.

Депутатите предложиха създаването на специфични, задължителни цели за събиране и разделяне на до 80% от отпадъците, които да бъдат включени в законодателството на ЕС. Трябва да бъдат формулирани задължителни критерии за рециклиране, както и правила за хармонизиране на събирането и разделянето на отпадъци, за да се гарантира лоялна конкуренция, заявяват те, добавяйки, че настоящата директива на ЕС за отпадъците от опаковки също трябва да бъде преразгледана.

Парламентът призовава Европейската комисия да направи предложения през 2014 г. за постепенно премахване на депонирането на рециклируеми и възстановими отпадъци от 2020 г., както и за ограничаване на изгарянето на подобни отпадъци. По настояване на депутатите

пластмасовите отпадъци трябва да бъдат използвани за производство на енергия само ако всички други възможности са изчерпани.

Според членовете на ЕП най-опасните пластмаси трябва да бъдат изтеглени от пазара. Използването на пластмасови торбички за еднократна употреба трябва да бъде преустановено, когато е възможно. Те призовават също за по-решителни стъпки за справяне с незаконния износ и изхвърлянето на отпадъци от пластмаса.

Евродепутатите подчертават, че икономическият потенциал за рециклиране на пластмаси е все още до голяма степен неизползван. Само 25% от пластмасовите отпадъци в момента са рециклирани. Пълното прилагане на законодателството на ЕС за отпадъците може да спести 72 милиарда евро годишно, увеличавайки годишния оборот на европейските компании за управление на отпадъците и рециклиране с 42 милиарда евро, както и да създаде над 400 000 работни места до 2020 г., заявиха депутатите.

ekipnews.com

15/01 Учени от БАН правят керамика от индустриални отпадъци

Учени от Института по физико-химия (ИФХ) "Акад. Ростислав Каишев" на БАН са открили ползата от индустриалните отпадъци, като ги превръщат в различни облицовъчни керамики и стъклокерамики.

Отпадните продукти, които използват, са пепели от ТЕЦ-ове, отпадъци от обогатителните индустрии, както и от инсталации за изгаряне на боклук. Благодарение на подобни разработки би могъл да се решава проблемът с натрупване на отпадъчни неорганични материали от индустрията. До подобни открития научният екип на ИФХ достига благодарение на висока експертност и налично модерно специализирано оборудване от последно поколение.

Институтът работи и по други иновативни тематика и се гордее с интензивното си сътрудничество с български и чуждестранни университети, научни центрове и фирми, както и с успешно изпълнени проекти по Рамковата програма на ЕС. Домакин е и на престижни международни конференции като тазгодишната "Конференция на Европейското дружество за повърхности и колоиди", привлякла множество учени от цял свят.

За 55-годишната си история институтът има зад гърба си повече от 3200 научни публикации в световни издания и над 100 авторски свидетелства и патенти и регистрира годишно над 1500 цитирания в световната научна литература.

В момента ИФХ изпълнява успешно проект по ОП "Развитие на човешките ресурси" (BG 051PO001-3.3.06-0038), чиято цел е да привлече млади учени и да подкрепи докторанти и специализанти в

тяхното развитие, и проект по ОП "Конкурентност на българската икономика" (BG 161 PO003-1.2.04-0003-SO001), който ще позволи допълнително модернизиране на научно-изследователската инфраструктура.

actualno.com

15/01 Опасни химикали са "чудовищата" в детските гардероби

Редица опасни химикали са били открити в детските колекции на известни марки дрехи при ново разследване на "Грийнпийс", чиито резултати бяха огласени във вторник.

Докладът "Кратка история за чудовищата в гардероба ти" е част от мащабна кампания "Detox" на природозащитната организация и е продължение на няколко публикувани проучвания, които установиха наличието на опасни химикали в текстилни и кожени изделия като резултат на използването им по време на производството. "Detox" призовава основни марки дрехи да спрат използването и освобождаването в околната среда на токсични химикали до 2020 г.

Последното разследване доказва, че употребата на опасни химикали продължава да е широко разпространена практика и в момента, дори когато става дума за производството на дрехи за деца и бебета.

През май и юни 2013 г. в 25 различни държави са били закупени общо 82 детски текстилни продукта директно от складовете на водещи световни брандове или от други оторизирани търговци на дребно. Сред проучваните марки са American Apparel, C&A, Disney, GAP, H&M, Primark и Uniqlo, Adidas, Nike и Puma, Burberry.

Продуктите са били изпратени в изследователските лаборатории на "Грийнпийс" в университета "Ексетър" във Великобритания, откъдето са препратени към независими акредитирани лаборатории. Всички продукти се изследват за наличието на нонилфенол етоксилати (NPEs), а някои продукти са били анализирани и за фталати, органотин, полифлуорирани химикали (PFC) или антмон, когато анализът е бил приложим за типа на продукта.

Деца са особено уязвима група и негативните ефекти от тези химикали при тях са в пъти по-силни. Серия фактори, включително възраст, метаболизъм и поведение, могат да направят бебетата, децата и зародишите по-чувствителни към някои опасни химикали. Въпреки тези факти тези токсични вещества са били открити в различните продукти. Независимо от факта, че те са предназначени за деца и бебета, не е имало значителна разлика в обхвата и нивата на вредни химикали, намерени в това проучване и при предишните, които анализират тези химикали.

"За родителите е истински кошмар да търсят детски дрехи, които не съдържат опасни химикали. Тези химически "малки чудовища" могат да бъдат открити във всякакви дрехи – от луксозни

дизайнерски до обикновена конфекция. Освен това те замърсяват водите от Пекин до Берлин. А алтернативите съществуват. В името на сегашните и на бъдещите поколения марките трябва да спрат да използват опасни химикали при производството на дрехи," коментира Чин Ан Ли от офиса на "Грийнпийс" – Източна Азия, при представянето на резултатите от проучването.

В бански костюм на марката Adidas са открити концентрации на PFOA (йонни перфлуорирани химикали, които са открити навсякъде в околната среда, дори в отдалечени райони. Те могат да причинят вредно въздействие върху репродуктивната и имунната система на подрастващите), по-високи от разрешените в техния собствен списък за контрол на опасни химикали Adidas Restricted Substance List. Щампована част от детска тениска на марката Primark пък съдържа 11% фталати (група химикали, често използвани в текстилната индустрия, за да направят по-меки пластмасите в някои щампи, като някои са известни с това, че са вредни за репродуктивната система).

Междувременно високи нива на нонилфенолни етоксилати (NPEs) са били открити в поне един продукт от всички тествани марки, с високи нива в продукти на Disney, American Apparel и Burberry. Веднъж освободени в околната среда, тези химикали могат да имат вредно въздействие върху човешката репродуктивна, имунна или хормонална система.

"Родителите, потребителите, местни общности – всички тези групи могат да помогнат за края на този "отровен кошмар", като открито призоват модните марки за промяна", съветват природозащитниците и дават за пример как някои от най-големите световни марки поеха ангажимент да детоксикират индустрията си и вече вземат мерки за по-голяма прозрачност на снабдителните си вериги и за елиминиране на токсичните субстанции. Благодарение на натиск от страна на потребителите 18 основни марки – като Valentino, Mango и Zara, вече са поели подобни ангажимент и са предприели значими стъпки в тази посока.

Китай остава най-големият производител на текстил, но и потребител на химикали. В тази връзка "Грийнпийс" призовава правителството да помогне за спирането използването на токсични химикали в текстилната индустрия. Според тях първата стъпка трябва да е да се публикува черен списък на опасните химикали, чиято употреба трябва да бъде незабавно прекратена, както и да се накарат фабриките да предоставят информация относно използваните химикали, за да се улесни елиминирането им.

От Дневник

15/01 Как образователен проект се превърна в бизнес

Създаден преди три години, 3D екобус вече прераства в модел за мобилно обучение в различни области

Когато преди три години специално оборудваният 3D екобус на "Екопак" тръгва от столицата, авторите на проекта от агенция "ДеКони интернешънъл" вероятно не са очаквали, че идеята ще се

окаже толкова плодотворна. Създаден да обучава децата в цялата страна на разделно събиране на отпадъци, днес проектът е на път да заживее свой собствен живот с приложения, далеч надхвърлящи екологичната инициатива. Така от зелена иновация той постепенно се превръща в успешен и устойчив бизнес продукт.

Задача за решаване

Всичко започва преди няколко години, когато "ДеКони" получава поръчка от "Екопак" да разработи кампания, с която да информира хората за ползите и необходимостта от разделно събиране на отпадъци от опаковки. Компанията има добра причина да потърси начин за по-активно въздействие върху поведението на хората. По данни на Евростат в Германия например само 1% от отпадъците се изхвърлят, а останалите 99% се оползотворяват, било то чрез рециклиране, компостиране или по някакъв друг начин. В същото време в България на сметището отиват 94% от отпадъците. "Представете си в какви планини от боклук се заравяме непрекъснато, това е чудовищно за бедна държава като България", казва изпълнителният директор на "ДеКони" Емил Георгиев.

Първата стъпка към решаване на задачата е да се направи сериозен анализ, който показва обратно пропорционална зависимост между възрастта и положителното отношение към инициативи, свързани с околната среда, т.е. колкото по-млад е човек, толкова по-склонен е да се включи в такива инициативи. Така "ДеКони" решава да насочи кампанията към децата. По думите на Георгиев аргументите за това са няколко. Първо, децата много по-лесно, ефективно и евтино могат да бъдат достигнати чрез структурата на образованието. Второ, при тях все още няма създадени вредни навици, които трябва да се разрушават и на тяхно място да се създават нови. Важен фактор е и това, че децата са изключително ефективен агент на промяна, тъй като влияят много сериозно в семейството. Не на последно място инвестицията, направена в млад човек, се изплаща много по-дълго време.

Как се ражда идеята

Като целева група са определени децата от 1-ви до 4-ти клас, които вече са достатъчно големи, за да разберат идеята за разделното събиране на отпадъци, но не прекалено големи, за да имат изградени лоши навици. Възниква обаче проблем. "Знаете колко трудно се задържа вниманието на деца, и то по тема, свързана с отпадъци. Така че трябваше да измислим нещо уникално, нещо изключително креативно, за да можем ефективно да им въздействаме", казва Георгиев. Промяната, която "Екопак" и "ДеКони" искат да постигнат, минава през три етапа. Първият е информационната промяна, което означава да се запознаят децата с това какво е разделно събиране и какви са ползите от него. Следва отношенческата промяна, т.е. да се изгради положително отношение към идеята. На трето място идва поведенческата промяна, така че децата да започнат ефективно и постоянно да събират отпадъци разделно.

Така се стига до идеята да се направи 3D екобус – специално оборудван 50-местен автобус, който по думите на Георгиев е уникален проект в световен мащаб. Представлява мобилен информационно-образователен център, който може да достигне до всяко кътче на страната,

където може да се стигне на колела, и да предостави знание, и то по изключително ефективен начин. Основната инвестиция е 230 хил. лв. и е направена в началото, главно в оборудване. Процесът преминава на няколко етапа и продължава 40 минути – един учебен час. Децата влизат в екобуса, има кратко въстъпление, след което им се раздават 3D очила и от тавана се спускат огромни 3D телевизори. На тях се прожектира специално разработен от експерти 10-минутен филм за разделното събиране – "Повелителите на рециклирането".

Екобусът обикаля училищата из цялата страна, като от 2011 г. досега са обучени близо 80 хил. деца в над 400 училища в 70 общини. Тъй като заниманията в началното училище са предимно сутрин, от "ДеКони" и "Екопак" решават, че следобед могат да използват екобуса и за обучение на възрастни. За тях се разработва специален пакет с адаптиран 2D филм "Пътят на боклука".

Екобусът като бизнес модел

Успехът на екобуса (проектът има редица награди, включително и международни) дава основание на "ДеКони" да разшири плановете си и да приложи модела и в други области. Екобусът вече е част от един много по-голям проект, наречен 3D ME (3D Mobile Education). "На практика всяко нещо, което изобщо може да бъде преподавано, може да бъде преподавано в 3D формат и навсякъде", казва Георгиев. Според него екобусът разрешава изключително сложни проблеми като социалното изключване. "Ние може да отидем навсякъде, дори и в най-малките населени места, които по една или друга причина нямат достъп до висококачествено образование", обяснява той. За всяка група и във всяка област пък може да се разработи специално съдържание.

В момента компанията разработва активно образование в областта на финансите за деца, на здравословното хранене и на поведението по време на бедствия и аварии. За тях все още няма възложител, но първоначалният интерес е голям. За финансовото образование запитвания например има от банките и правителството. Към обучението за реакция при бедствия и аварии интерес има от президентството, за здравословното хранене се интересуват от компании като "Нестле". Водят се преговори и с международни фондации, така че проектът да се "вдигне" не международно ниво, както и с израелска компания, която иска да го развие в Африка. "Хубавото е, че вече имаме нещо конкретно, нещо, което сме направили, ясна ни е всяка стъпка, минали сме през целия процес на проби и грешки, проектът е завършен и ние много добре знаем какво може да се постигне с него", казва Георгиев.

Иглика Филипова, Капитал

16/01 Евродепутатите настояха най-опасните пластмаси да бъдат изтеглени от пазара

Най-опасните пластмаси и някои видове пластмасови торбички трябва да бъдат забранени от 2020 г. Това е част от стратегията на Европейския съюз за намаляване на пластмасовите отпадъци в околната среда, се казва в резолюция на Европейския парламент, цитирана от пресслужбата на

институцията.

Освен това ЕС трябва да въведе задължително рециклиране на пластмасови отпадъци, добавиха депутатите.

В резолюцията депутатите подчертават, че пластмасовите отпадъци увреждат околната среда както поради слабото прилагане на законодателството на ЕС за отпадъците, така и поради липсата на конкретни закони на ЕС за пластмасовите отпадъци въпреки тяхната специфика.

"Парламентът показва начина за справяне с огромния проблем с вредното въздействие на пластмасовите отпадъци върху околната среда и човешкото здраве. Ние казахме днес, че искаме да променим лошите навици и да бъдем отговорни за нашите продукти - от производството до изхвърлянето им", каза докладчикът Виторио Проди.

"С правилното използване на тези продукти и с рециклирането им, колкото пъти и в каквата степен е възможно, ние затваряме цикъла и задействаме принципа на "кръговата" икономика. Това ще помогне за изчистването на нашите морета и земи, като същевременно създаде повече възможности за заетост", допълни Проди.

Депутатите предложиха създаването на специфични задължителни цели за събиране и разделяне на до 80% от отпадъците, които да бъдат включени в законодателството на ЕС. Трябва да бъдат формулирани задължителни критерии за рециклиране, както и правила за хармонизиране на събирането и разделянето на отпадъци, за да се гарантира лоялна конкуренция, заявяват те, добавяйки, че настоящата директива на ЕС за отпадъците от опаковки също трябва да бъде преразгледана.

Приоритет за рециклиране и компостиране

Парламентът призовава Европейската комисия да направи предложения през 2014 г. за постепенно премахване на депонирането на рециклируеми и възстановими отпадъци от 2020 г., както и за ограничаване на изгарянето на подобни отпадъци. По настояване на депутатите пластмасовите отпадъци трябва да бъдат използвани за производство на енергия само ако всички други възможности са изчерпани.

Според членовете на европарламента най-опасните пластмаси трябва да бъдат изтеглени от пазара. Използването на пластмасови торбички за еднократна употреба трябва да бъде преустановено, когато е възможно. Те призовават също за по-решителни стъпки за справяне с незаконния износ и изхвърлянето на отпадъци от пластмаса.

Неизползван сериозен икономически потенциал

Евродепутатите подчертават, че икономическият потенциал за рециклиране на пластмаси е все още до голяма степен неизползван. Само 25% от пластмасовите отпадъци в момента са рециклирани.

Пълното прилагане на законодателството на ЕС за отпадъците може да спести 72 милиарда евро годишно, увеличавайки годишния оборот на европейските компании за управление на отпадъците и рециклиране с 42 милиарда евро, както и да създаде над 400 000 работни места до 2020 г., заявиха депутатите.

От Дневник

16/01 Гори, гори орехче

Биомлякото "Хармоника" отскоро се прави и с устойчива енергия. За целта производителите му изгарят черупки от орехи, отново биопроизводство, в мандрата си в Мало Бучино.

От месец и половина те редовно изкупуват естествения отпадък от фирма - износител на биоорехи, и го горят в специално пригоден за това котел, като така пастьоризират млякото. Освен грижата за природата и естествения кръговрат в нея тази нова практика има и своята изгодна страна. Разчетите на фирмата показват, че 1 тон черпуки от орехи струват 150 лв., а 1 тон пелети, които "Хармоника" ползва преди – 350 лв. Равносметката е повече от ясна. Нуждите на мандрата за пастьоризиращия процес изискват 2,5 тона черупки месечно, което е общо към 30 тона годишно, като интересното е, че толкова са били и необходимите количества пелети.

"Досега нямаше как да съм сигурен и спокоен, че пелетите ни са от отпадъчна дървесина, защото нямаме гаранция за това. Сега съм доволен, защото със сигурност използваме само отпадъчен материал", мотивира решението на фирмата си управителят на мандрата Методи Методиев. Според него "Хармоника" е единственото мляко, произведено с енергия от орехови черупки. И то био.

Добрата практика като идеята идва съвсем случайно на последното международно изложение на биопроизводители в Германия, където Методи и Любо Ноков (управителят на фирмата им) се срещат със свои стари приятели от "Герада", износители на биопроductи за чужбина, сред тях и биоорехите. Докато пият кафе и едните споделят какво правят с огромните количества отпадък от производството си – по 30 тона черупки годишно, на другите им хрумва, че могат да използват част от този остатъчен материал за енергия за пастьоризиране на млякото си. Така се ражда идеята, за която трябва единствено малко повече време, за да бъде реализирана на практика.

За пренастройка на котела от едното гориво към другото в мандрата трябва месец и половина, но иначе не излиза по-скъпо или трудоемко.

Може да ги посетите и да видите как се случват нещата на живо, защото мандрата приема и гости.

От Босилена Мелтева

19/01 Съдът реши изграждането на депо за отпадъци край Ямбол да продължи

Върховният административен съд (ВАС) окончателно е решил изграждането на регионално депо за битови отпадъци край Ямбол да продължи, съобщават от общинската пресслужба.

Петчленката е отхвърлила подадената жалба на екологично сдружение срещу изграждането на депото, която спираше строителството му. Според върховните съдии няма необходимост да се прави оценка за въздействието на обекта върху околната среда (ОВОС) при предстоящото изграждане на охранителен канал, на трасе за канализация и система за движение на инфилтратата, както и на подземен електрически кабел.

Тези съоръжения не попадат в защитена зона и не съществува вероятност да бъдат унищожени или увредени природни местообитания и популации на редки растения и животни.

Изграждането на регионалното депо, в което ще се събира сметта на 5 околни общини, бе спряно в продължение на година и половина до разглеждането му от ВАС. Това доведе до финансови санкции за община Ямбол в размер на близо един милион лева, наложени заради неизпълнение на директиви на Европейския съюз, поясниха от общината.

От Дневник